

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hетенként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak tőrfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbéő Ferencz szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

A fanatizmus.

(—sz.) Legyen az a fanatizmus vallási avagy politikai, itt is, ott is lelki műveletlenségre mutat. Mert hát nagy dolog is az a lelki műveltség, s mégis oly kevésbé becülük! Igen, mert nem ismerik azt nagyon sokan. De még félre is ismerik a lelki műveltséget s a tudományt vagy a művelt társalgóval tévesztik össze, pedig egyik sem az. A tudomány gazdagíthatja az ésszt, a nélkül, hogy a lélekre hatna, s elcsúsztatja az ember a társadalmi modort a nélkül, hogy lelke mélyében nyoma lenne ama kulturának, mely szelíddé teszi a vadont és termővé a kősziklát. Az emberi lélek az ember benső világa. Az a tájkép, mely az emberi lélek beláthatatlanságát képezi, néhol sivar, hideg és jégborított, mint Szibéria hófedte vidéke; néhol forró, de pusztá, mint a Sahara, néhol buja és termékeny, mint a tropikus égöv vad és gazdag tenyészete; néhol szegény és nem bir benne virágot fakasztani a szorgalom. Oh! de a hol a lélek gazdag és megvannak az ő természetadta kincsei, hát ott paradicsomot alkothat magának az ember és e földön megteremtheti ön számára a mennyországot, sőt juttathat belőle másoknak is.

Az emberi benső világnak, a léleknek végtelenségét művelni, egyik legmagasabb feladat, s mégis oly kevesen teszik, oly kevesen foglalkoznak vele, hogy maga a kereszténység a legtöbb ember előtt még ma is pusztá frázis és nem fogja fel annak szent értel-

mét. A „keresztény kertész“ czimét sem mibe veszik az emberek s alig gondol vele valaki, pedig a ki a kereszténység tanait önelkélben művelve, tenyésztetnek indítja, az az Ur apostolának szerepét játssza ma is!

Mert hát menj be lelked korlátlan és beláthatatlan világába, vedd kezébe azt a botanikát, melynek növényzete az emberiség, vizsgálj meg ültetvényeidet és különböztess meg az emberiség óriási családjának a művelődés és nemesítés által fejlesztett fajait, fajainak virágait és virágainak gyümölcseit.

Mit fogsz látni abban a nagy kertben, mely annyi ezerszer nagyobb a mai világnál, a hány évet a történelem e világ életéből felmutat? Mert a te lelked magában foglalja a világot alkottatásának napjától kezdve, s az a végtelen nagy mult, mely ha sirjait fölnyitná, lát ember kelne ki minden fűszálból — előtted áll.

És mondd: ha észlelődvé körültekintetted e határtalan kertet s tanulmányozod benne az emberiség növényzetének fejlődését, hát azt fogod-e tapasztalni, hogy ez egyaránt fejlődött mindenütt és minden körülmények között? És azt fogod-e tapasztalni vajjon, hogy a lelkedben külön-külön elhelyezett csoportok művelődése egyfokú és általános? hogy a fejlődésre nem hatottak a körülmények előnyei vagy hátrányai: az elzárkózottság, az érintkezés és közlekedés hiánya: faji háborúk; elnyomtatások; csoportosulási arányok;

szétszóratások; helyi viszonyok stb.? Azt fogod-e tapasztalni, hogy a hiba mindig a népekben rejlik? hogy Ázsia, Afrika, Amerika és Ausztrália vad népei az elmaradottságért önmagukat okozhatják? hogy az afrikai feketék vad-sága és az éjszaksarki népek szelidsége az ő bűnik vagy érdemük? s hogy a művelt európai, kinek lelkében él ez a nagy mindenség, az illeti meg, hogy most már az elmaradottakat gyűlölj és eltapossa és nem az, hogy ismervén a művelődés nemesítő befolyását, minden embertársa előtt igyekezzék megnyitni azt az utat, mely őt magát a lelki gazdagság kimeríthetetlen kincstárába vezette?

És legyen az zsidó, vagy zulukaffer, ne gyűlölj őt, szegényt, azért, a miért nem hasonló te hozzád, hanem kutass, nézz utána és tanulmányozd az okokat, a miért nem hasonló, aztán légy kertésze a más körülmények közt vergődő növénynek és igyekezz őt nemesítetté tenni, mint magad vagy, hogy egyik ember a másikhoz méltó legyen.

Soha, soha ne hangoztasd gyűlöletednek felzúgó szavát! Lelked világának ura vagy te és a te hivatásod nem fel-szabadítani, hanem féken tartani az indulatot, mely lelked egy-egy rejtékének állati vonásaként bimból fel és tépni, szakgatni akarna. Mert ha téged megáldott sorsod, hogy a keresztény emberiség művelt csoportjában foglalhatod el helyedet, hát ne igyekezzél sorsod e kedvezményével visszaélni, ha-

nem igyekezzél azt meghálálni azon alkotó kéznek, mely akár békává teremthetett volna. Igyekezzél betölteni a helyet, a mely neked adatott s mely, mint minden hely, kötelességek teljesítésével van egybekötve.

De e kötelességet megérteni nem lehet ám, csak annak, ki rendezni volt képes életének benső világát és megfigyelve minden előforduló tüneményt, okát, tudja adni annak és kísértetnek nem lát abban, melyet babonával kellene elűzni, hanem okot, melyet eltávolítani, betegséget, melyet gyógyítani, avagy hibát, melyet helyrehozni kell.

Tanulmányozd hát a zsidók történetét! Tudd meg, hogy miért lett ő azzá, a mi, és ha művelt lelkednek emberi érzését megkérdedez, sajnálni és nem gyűlölni fogod őt. Menj be a zsidó lelkébe — oh! — mert a te lelked világának kulcsával minden lélekbe bejuthatsz, és látni fogod az okok fekete csoportját, melyek üldözött vadakként félszegen húzódnak össze és viczorogni fognak reád. Kérdezd meg őket, hogy miért viczorognak? és a vadak azt felelik: mert üldözték! Te azt fogod mondani: Mert viczorogtok! S a míg te üldözöd, mindig viczorogni fognak.

Ha pedig azt hiszed, hogy akkor is viczorogni fognak, ha üldözöd; ha azt hiszed, hogy akkor is sötétségben maradnak, ha felvilágosodnak; ha azt hiszed, hogy akkor se fognak birni oly világnézettel, mint te, ha a műveltség azon fokára jutnak, a hol te vagy: hát

A „Székelyföld“ tárczája.

Példázat.

LOVON az ur! van jussa rá,
Legényit ő gyalog hagyá.
Tüskén-bokron lejt a lovag,
Szolgája már alig halad;
A hű cseléd maradt tova
Urától, és fél, hogy soha
Nem ér utól oda.

„Uram, uram! — elé sikolt
A hű cseléd — egy szeg kihullt;
S ha vissza nem vered te ezt,
Utána a patkó veszend.“
„Ej! szeg ide, egy szeg tova!
Patkón elég van még olyan
S tart még tovább sora.“

S hangzik megint a hű szava:
„Uram! már a patkó oda;
S ha e vasat föl nem vered:
Utána a lovad veszett.“

„Patkó ide, patkó tova!
Olyan vasat hord még lovam,
S halad, miként szokta.“

Még harmadszor se jött a szó:
Megbotlik egy kővön a ló,
Lehull szegény s már föl se kél:
Az ur pályája véget ér!
S nem szól: „egy ló ide, oda!“ —
Megjő s — mi sors! — gyalog fog a
Cselédjével tova . . .
(Rückert-ből.)

Imets F. Jákó.

Molnár „III. Rikhard“ tanulmányából.

(A Csik-Szeredában f. július hó 29-én tartott nagyérdemű előadás alkalmából.)
(Folytatás.)

Rikhard ez első magánbeszédét igen czélszerű volna a VI. Henrik harmadik részében előforduló két magánbeszédéből kiegészíteni még akkor is, ha a királytragediák III. Rikhard előadását megelőzik; ez ismétlés ha nem is szükséges, de fölösleges sem volna.

E bevezetési scénát még oly nagy művészek is, mint Dawison, a szín elejére rontva, mintegy a közönségnek deklamálják el, holott ez is, mint minden magánbeszéd, a drámai költészetben előforduló személynek saját lelkével való tépelődése — „hangosan gondolkozó lélek“, melylyel az előadó szintén a műtárgy megtestesítését eszközli — közvetíti, de a kinek a költő eszményén kívül, valamint más jelenetekben, ugy ebben, sincs senkivel és semmivel se dolga.

Rikhard első magánjelenetét is tehát a léleknek oly erőre való emelkedésével kell adni, mely a testet mintegy gépeszközzé teszi, melyen át a korlátlan urrá lett szellem hangos szókkal jelentkezik, azaz: mintha maga a lélek beszélne.

IV. Eduárd a gyönyörök mértékelen élvezetében annyira elmerült, hogy a tragédia kezdetén már gyöngé beteg és az orvosok erősen féltik életét; Eduárd tehát inkább a halálé már, hogysem utjában állna Rikhardnak, így először is másikat bátyja, Clarence Györgyre veti ki há-

lóját, irkák, ittas jósok által azt hirdetvén, hogy Eduárd utódit (a gyermek királyfiakat) G. betűn kezdődő név fogja örökségeiktől megfosztani, s minthogy György herceg neve G. betűn kezdődik, a féltékeny Eduárd király, öcsesét a Towerbe zárattja.

Rikhard az expositio magánbeszédében, lelkébe való mély elmerülésével, a sötét tervek kifejtése mellett egyszersmind maga magát is ismerteti; itt Rikhard ő a maga egész sötét világában, szellemi erejének reflexiójában, mely hogy valószínű legyen, azt Shakspeare az előadó művész költői felfogására és e felfogásból származó mesteri kivitelére bízta.

Rikhard a lelkébe való mély elmerüléséből a magán beszéd e végszavaival ébred, vagy is rezzen föl:

„Merülj lelkembe gondolat; Clarence jön“

és kivetkőzvéen Rikhardból, el kezd alakoskodni, művészileg játszván a testvéri szeretetet.

György herceget csakugyan fogságba viszik és Rikhard e fölött először is megbotránkozást játszik György bátyja előtt, majd e tetteért a királynőt és véreit gyanúsítja, majd pedig Györgyöt Eduárd ellen izgatja, ki nejjért testvéreit sem hagyja biztosságban; végre igéri, hogy minél előbb kiszabadítja a fogságból, azonban magára maradván, ismét mint Rikhard ezt kiáltja utána:

„Menj, járd az utat, melyen vissza nem térsz, Nyilt, bárgyu Clarence! — Oly nagyon szeretlek, Hogy nemsokára lelked égbe küldöm.“

Most föllép Hastings, egyike az azon korban élő leghatalmasabb és legnépszerűbb lordoknak, ki a királyné vérei által — kiket szintén Rikhard bujgatott föl — fogságra jutott, mert mint kincstárnok, az Angliában IV. Eduárd király alatt először szervezett állandó hadseregtől (melynek III. Rikhard volt a fővezére) némi zsoldot megvont; Rikhard éles elméje felismeri, hogy Hastings lordot vagy meg kell nyernie, vagy utjából eltennie. Rikhard először is megnyerni igyekszik őt, és a legnagyobb részvétellel kérdezi tőle:

„Hogyan tölté a börtönidejét?“

s midőn Hastings közlékenységében ily szókkal fenyegetődzik:

„Türelmesen, mint rabnak kell, nemes lord;
De élek én, mylord, s hálás leszek
Azokhoz, a kik okozói voltak.“

Rikhard mohón ragadja meg az alkalmat, hogy Hastingset behálózza és boszúra izgassa, elhitetvén vele, hogy az ő ellenségei juttaták börtönbe Clarence herceget is; majd Eduárd király betegsége fölött mély aggodalmat fejezvéen ki, Hastings-et előre küldi Eduárdhoz, a hová ő is követni fogja.

Magára marad és sötét terveit tovább fűzve, majd Eduárdhoz indul, hogy ennek gyűlöletét még jobban főltszítsa György ellen és halálra ítéletét kieszközölje; biztosan reményli, hogy Eduárd nem élhet már soká, de gondoskodni akar arról, hogy György még Eduárd előtt utazzék gyorspostán az égbe.

akkor tanulj tovább, mert elfogult vagy még te is. Tanulj tovább és műveld lelkednek belső világát, hogy megtisztuljon a gyomtól és rávigyen azon tapasztalásra, hogy a kertész kezeinek hatását viseli magán minden növény!

A regale-ügy megoldása gyorsan halad előre. A kormány a törvényjavaslat alapján nézve már megállapodott. Lenne — a „Hon” értesítése szerint, — ez: a községek saját megváltása, állam végrehajtással olyformán, mint az ármentesítés. A célra összesen 120 millió forint készpénz szükséges. Ennek beszerzésére a pénzügyminiszterium ajánlatot, illetőleg tervet kért a főbb hazai pénzintézetektől, melyben röviden előadja e terv alapjait; a törlesztés a mostani regale-jövedelemre lenne fektetve, úgy, hogy azzal a kölcsön 40—50 év alatt törlesztetnék. Az évi befizetést a kormány végrehajtása és a külön tartalék-alap képezné, melyek más célra sem kizárólag, sem közigazgatásilag le nem foglaltak. A pénzügyminiszter az iránt is kérdést intéz a hitelintézetekhez, hogy mennyi év alatt és milyen papírral, esetleg ennek mily fix ár mellett átvételével lennének képesek a kölcsönt adni. Kikötve azt, hogy a megváltási árnak két év alatt egészen lefizetve kell lenni. Az ajánlatok beadási határideje augusztus 7-ike. Egerszermind kérdés van intézve a bankokhoz az iránt is, nincs-e más javaslatuk e tárgyban. Mint látjuk, a kérdés megoldása erőlyesen kézbe van véve. Még csak azt emlíjük fel, hogy a miniszter első sorban hazai intézetekkel szándékozik azt keresz-tülni.

Nyujtói Szentiványi Ignác beszéde.*)

(Elmondotta a Gábor Áron emlékére rendezett ünnepélyen az eresztvényi közös sírkertben 1882. júl. 2-án.)

Nagyon tisztelt gyűlés!

Tisztelt honfitársaim!

Szeretett honvéd bajtársaim!

„Szép és dicső a hazáért meghalni!”

Ha szoros figyelmet fordítunk az emberi nemre, lehetetlen nem tapasztalunk,

*) Térhiány miatt késett.

Szerk.

„Eduárd királyt, ég, ekkor vedd kegyedbe, mondja és folytatja ördögi humorral: „Hagyjon vesződni engem a villággal: Majd Warwick idősb*) lányát elveszem; — — — — —

Ezt akarom; nem épen szerelemből, Mint más titokba burkoló czél miatt, A melyet e nász által kell elérnem. De még előre nyuzom a bakot: Clarence lehel még; Eduárd él s uralg még; Ha ők letűntek, nyertes én leszek.

Várni nem tud, nem akar, — nagy erélyével a végrehajtáshoz fog és Eduárdhoz siet.

Ezalatt VI. Henrik holttestét nyitott koporsóban hozzák London utcáin; Anna, a király megölt fiának özvegye, kíséri a halottat, melyet szt. Pál templomából temetni visz Chertseybe; a koporsót a Lancaster-háznak leghivebb nemesei fogják körül; a kis gyászmenet meg-megáll London utcáin, hogy a szent teherrel — mint Anna mondja — megpihenjen, és e pihenés alatt Anna hangos átkokba tör ki a gyilkos ellen, ki nem más, mint Rikárd, az uralkodó hatalom egyik feje és a Lancaster-ház legfőbb buktatója, melynek helyében most a York-ház ül a trónon. Anna tehát először is és legfőképpen izgatni akar London utcáin a megölt Henrik király holttestével a nép közt, mely Henriket szerette; Anna ez izgatásában annyira megy, hogy a babonát is, mi amaz időben mindenkinél vakhitté vált, felhasználja, midőn Rikárd jelenlétében Henrik

*) Az ifjabb helyett, a mi sajtóhiba a fordításban, mert Warwick ifjabb leányát Clarence veszi nőül, kitől fia és leánykaja is van, míg az idősebb (Anna) Henrik fiának, Eduárd hercegnek volt a neje, ki most özvegy és a férjét, apját, a mint ezt említi is, Rikárd ölte meg.

hogy ez örök zöldelő növény egyes virágai egyfelől elhervadnak s a szomorú mulandóság romboló ereje által elenyésznek, másfelől szünet nélkül, szakadatlan láncolatban ujak és újabbak fakadnak s tűnnek elő. Megmérhetetlen, végtelenül tenyésző élet ez, hol a mult és jelen csak a jövődönnek szolgál csirázó magul, s ha az emberiség örömdus érzéssel néz a jövő életbe, biztos számításra épít, mert az bizonyára felvirul s felvirulás után addig enyészetre nem hajlik, míg magából a következő időnek alapot nem készít.

Ha elég erősek nem vagyunk az összes mindenséget figyelembe venni; ha csak egyes emberek, a végtelen egésznek csak egyes virágai vonzanak bennünket; ha csak egyesekhez fűzzük vonzalmunkat, szeretetünket: vajmi kínos fájdalom gyötör bennünket, midőn azoknak elenyészését, szomorú eltűnését meg kell hogy érjünk; de ha az egyesek fényes tetteiből az emberiség életére, előmenetelére üdvös eredményt eszközölhetünk: fájdalomunk enyhül, szívünk a reménység édes virágillatával táplálkozik s a jónak, a magasztos eszmének megtestesülésére a hit erős meggyőződésében biztos megnyugvást találunk.

Innen van azon meleg vágy, innen van azon erős ösztön, hogy kedves elhunytainak emléket állítunk; ebből fakad fel azon meleg érzés, hogy beszéd által megújítani kívánjuk kedves emléküket azoknak, kiket már az életben melegen nem ölelhetünk; innen van, hogy enyhülnek kínos fájdalmak, midőn a nem-létel kínzó gondolata helyett az egykor élt kedves képével foglalkozunk; innen van, hogy a hű emlékezet új életet ad s ki fényes tettei által megemlégettetik, az feledhetlen lesz, az halhatatlan marad. Igen, feledhetetlen lesz, halhatatlan maradsz, míg széke ly magyar lakja e földet, nemzetünk dicső fia, hősekkü tüzérőrnagy, már 33 év óta ez egyszerű hantok alatt nyugvó Gábor Áron, feledhetlen honvéd pályatársunk, te tisztakeblü férfit, te, az emberek legjobbika, te önzetlen, páratlan lelkű nemes hazánkfia!

E név által fellelkesülve, ohajtom gyenge tehetségem szerint méltó színben feltüntetni hőshalállal elhunyt nemes bajnokunknak, Gábor Áron tüzérőrnagynak feledhetlen emlékeztét. Legyen emlékeze-

seibeit újra vérzőnek látja, hirdeti, mely a gyilkosra vall, ha ez az ártatlanul megölt holttest előtt megjelen. Másodszor, minthogy ünnepélyes (egyházi) temetést nem tarthat, tehát tündetőleg legalább polgári temetéssel akarja eltakarítani a nép által kegyelt király földi maradványait.

* * *

A nemzeti színházban azelőtt a helytelenül scenirozott rendezői könyv mellett még azt a nagyon téves és hibás merényletet is elkövétték, hogy ezt a temetési scénát úgy fölpompázták, mintha csak maguk a trónfosztó York hercegek temettének el gyászompával azt, a kit a család biztosságáért Rikárd legyilkolt. Gyászharangok zúgtak a szinfalak kö-zül, lengő gyászlobogók alatt vonult a kigyózó (!) menet sokasága, mintha csak London minden czéhe, összes népe seregelt volna Henrik koporsója körül; — még az egyház is képviselve volt!

Shakspeare csak nemeseket említ kísé-rökül és az ünnepélylyel való eltemetést Rikárd egyik fegyverével hagyja Anna ellenében, melyet a kiengesztelődés és bűnbánás jeléül kér ki Annától és ígér Annának. (Ép így tesz V. Henrik is, midőn az atyja (IV. Henrik) által megölt II. Rikárdot a sírból kivéteti és ünnepélyesen eltemeteti, hogy ezáltal engesztelődést nyerjen.)

Az uralkodó hatalom által a Towerben megölt Henriket bizony nem engedte a hatalom ily nyílt pompával, harangok kongatása mellett eltemetni; érdekében volt, hogy hivei zajt ne fűssenek vele s hogy halála az öngyilkosság hírében álljon. De mit jelent az ünnepélyes pompával tartott temetés Anna átkozódása és

tünk erős bizonyítéka annak, hogy fényes hadi tettei, önzetlen hazafi-lelke hű emlékezetünkben kitörölhetlenül él, nagybecsű neve pedig a fiatalabb nemzedéknek tűnjék mindig fényes csillagként a honszeretet egén, melynek világító fénye lelkesítse s ösztönözze, hogy kövessék nyomdokát feledhetlen bajnoktársunknak, ki oly forrón, oly önzetlenül szeretni tudta e szép, de sokat szenvedett hazát.

Tisztelt honfitársaim! Magasztos az emberi élet, midőn a mindennapiság kis köréből kiemelkedik az erények legfényesebbjeinek egyike, midőn annak gyakorlata által nagy s milliókat boldogító czélt elérni törekszünk. Fényes napként tűnik fel az, ki átmelegült lélekkel, lángbuzgalommal, önzetlen szeretettel hazája üdvé-, jóléte- és boldogságáért életét kívánja feláldozni; ily lángbuzgalmu, áldozatra kész, melegen dobogó kebellet birt hősekkü pályatársunk, Gábor Áron tüzérőrnagy, feledhetlen hazánkfia, ki ez egyszerű sírdomb alatt szendergi a boldogok álmát.

Isten a melegen feldobogó szívnek egy kebelt teremtett, a munkás, a nagyra törekvő embernek egy hazát adott. Minden, a mi a nagyság, az erő magas pontját eléri s az általános tisztelgetet kivívja, egy magas czél felé kell, hogy irányuljon, egy bizonyos ponton kell, hogy összevonuljon, honnan jótékonyan kisugározhat. Azért kell minden embernek azon földért, melyen született, meleg vonzalommal viseltetni; azért kell a földön, melyet szent hazájának nevez, a közjó előmozdítására törekednie; azért kell szerelme egész erejét hazájára függesztenie; azért kell a legszebb, a legrendkívülbb tetteknek a hazaszeretet kufejéből származni; mert az egész világért, az összes emberiségért meghalni csak a megváltó tehet; egyes embernek élni-halni kell családjáért, hazájáért. Előbbi az emberi nem magas rendeltetése, utóbbi az egyes ember fényoldala, örök dicsősége; ennél többet az emberi szív nem tehet, mert ennél többet egy mulandó élet ereje sem bír meg.

(Folyt. köv.)

Tanúgy.

A nagykászoni róm. kath. népiskolánál, hol eddig három férfitanító volt bízva a két nembeli gyermekek oktatása, most

boszura izgatása egy sereg dárdás, fegyveres tömeg előtt, mely szájtátva áll, és egy ember, Rikárdnak a szavára meghunyászkodva leteszi a koporsót?!

Hisz ép az is bántja Annát, hogy még ünnepélyes temetésben sem részesülhetnek Henrik király hantjai, hogy hiában átkozódik a nyílt utcákon, London népe remegve házaiban marad, és távol tartja magát a boszúért kiáltó Henrik holt sebeitől, sőt még az a néhány nemes is, a kik mint a Lancaster-ház hivei, a végtisztesség megadására gyűltek össze Henrik koporsója körül, Rikárd megjelenésére leteszi és ott akarja hagyni a halottat.

A pompás temetés, a harangok zúgása, a nagy néptömeg és Anna átkozódása a megölt király nyílt koporsóban fekvő teteme fölött — a nyílt utcákon, lázadást jelentene a Yorkok ellen, kik a hatalmat kezökben tartják, már pedig ezek közt különösen Rikárd tudott azzal sujtani és sujtott volna is, hogy szétugrassza a kíséző tömeget. Nem fényes, nem ünnepélyes temetés, melyet a mindenkitől és mindenétől megfosztott Anna úgy sem tarthatott, hanem egy kétségbeesett tett Annától, a semmiségbe lesújtott özvegytől, a hatalmas Warwick árván maradt leányától, hogy a piros rózsá pártot fölizgassa, de a melylyel nem ér czélt.

Shakspeare ezáltal is egy lelektani motívumot teremt a rá következő merész jelenethez, melyben Rikárd Annát megnyeri.

(Folytatása következik.)

Molnár György.

egy negyedik, még pedig tanítónői állomás rendszeresített 350 frt készpénz, tisztességes szállás, veteményes kert és tűzifa-illetményvel, s arra folyó hó végéig pályázat is hirdettetett.

Nagy-Kászomban ezelőtt csak három évvel építettett több mint tízezer forint költséggel a régi iskolaház helyett szilárd anyagokból egy igen díszes és tervszerű iskolai épület, melyben egy tanítói lakáson, könyv- és tanszertárhelyiségen kívül négy tágas tanterem van a kor igényeinek megfelelőleg bebutorozva és minden szükséges taneszközzel felszerelve. Ugyanakkor vétetett meg Feltizen egy kuriális belsőség s az azon lévő ház czélszerűen átalakítván, ott egy tanító vezetése alatt fióiskola nyitott.

Ily tetemes áldozatok után a tanítónői állomás rendszeresítése csak úgy volt lehetséges, hogy e célra mintegy 8 évvel ezelőtt takarékmagtár alapított, mely gondos kezelés mellett már is annyira gyarapodott, hogy annak jövedelméből a tanítónő fizetését nagyobb részben biztosítani lehetett.

Valóban elismerést érdemlő és utánzásra méltó gondoskodás.

(— k.)

Levelezés.

Nagy tüzvészek.

Ugy látszik, elkövetkezett a tüzvészek ideje. A gazdák bekezdették takarítani csüreikbe takarmányaikat. Végtelen szomorú az, hogy a tüzvészek minden esztendőben ép akkor kezdenek uralkodni, mikor a csürök megtelnek. Ebből önként kell az embernek azon szomorú következtetést levonnia, hogy a miként telnek a csürök, ép úgy fogy a gazdák gondossága. A legtöbb tüzesetet s mondhatnók, hogy valamennyit a gondatlanság okozza. Elég szomorú és rettenetes ez a vétkes gondatlanság, melylyel a legtöbbnyire részegfejtiek nemcsak magukat, hanem sokszor egész községet tesznek szerencsétlenekké.

Alább két iszonyu tüzesetről hozunk tudósítást, mely mindkettő a lefolyt héten szedte prédáját. Borzadunk a gondolatától, ha minden héten ily szomorú újonságokkal kell olvasóinkat meglepnünk. Kérve kérjük meggyénk lakosságát: legyen vigyázatos. Ne pipáljon, ne szivarozzzék a gazdasági épületek közt. Ne hordjon gyújtó szálkát zsebeiben, kalapja fejében vagy kalapja karimájában, mert onnan könnyen kihullat egy szálát, rálépik vagy ő, vagy az állat s kész a szerencsétlenség. Ne tartsa a gyújtó szer-számot könnyű helyen, hol a gyermek ráakadhat. És mi több, ne siessen senki a szénába aludni, mert zsebeiből kihullatja a gyújtó szálkát s az a kihullott gyújtó szer, a melegnek kitéve, magára hagyva is egy nem várt perczen lehet okozója a szerencsétlenségnek.

Vigyázzunk a gyújtó szálkára!

* * *

Csik-Kozmás, júl. 25-én.

Borzasztó tüzvész volt Csik-Lázárfalván f. hó 24-én. A tűz déltájban ütött ki, és pedig, a mint az eddigi vizsgálat állítja, künn elhullatott gyufa által. Fájdalmas és szomorítóan megváltozott azon állapot, melyet ez a tüzvész előidézett. A gazdák többnyire mind az erdőn voltak távol, bezárva hagyván hátra mindenüket ember nélkül. A tűz, élesztve a keleti, majd az északkeleti szél által, iszonyu szörnyként faldosta föl pillanatok alatt az egymásra halmozott s többnyire szalmával fódott épületeket, mindig tovább hatolva, míg csak volt, mit faljon. 45 gazda siratja minden épségét és butorait, úgy maradvá, a mint reggel vagy talán még azelőtt kapuján kilépett, mert a mikor aztán hazafelé futott, már nem talált saját kapujára, csak épületeinek füstölgő romjait láthatá. 144 egység juta az irgalom segélykenyerére. Köztük van az oláh lelki atya is, ki szintén megfosztatott mindenétől, mit husz év alatt fáradhatlan szorgalommal nagyszámu családjának valahogy összegyűjtögetett. A tűz áldozata lett minden nála lévő hivatalos irat is. A magyar

templom is, hol a buzgó hivek oly sok idő óta és oly gyakran gyülekezének össze közös ájtatos imára, minden szerelvényeivel együtt szintén áldozatul esett. A toronyban lévő, majdnem háromezrészados harang, melyet a nép páratlanul tartott és kegyeletből annyi szép mondákkal ruházott föl, a hivek általános fájdalmára az erős tüztől megolvastva, cseppekben hullott alá. A ki oda megy a színhelyre, lelkét oly fájdalom fogja el, látva a nagy veszedelmet és a sok szerencsétlent, hogy ha kökemény szíve is van, könnyekre fakad.

Menteni kezdetben semmit sem lehetett, csak mikor a szomszéd falvakból a kik honn voltak, a nagy távolság daczára is odafuthattak; mert itt helyben addig nem volt, a ki mentsen. Dicséretre méltó az oda mentésre szaladók közül csikkozmasi tek. Lázár Kajtán szeszgyáros és birtokos ur, ki honn lévén, mihielyt a tüzet észrevette, cseledejeivel együtt, vívén a helybeli két nagy és számos kisebb vízfeckendőt, előre oda szaladott és a csendőrökkel az erdőről eközben odarohanó Herink Leo csikkozmasi kereskedő és birtokos urral s embereivel együtt nagy erélyvel fíradott és számos családát mentett meg a már-már reájuk is bekövetkezni akaró nyomortól. Oly ponton és oly sűrű épületek között vágta útját a mindinkább tovább rohanó tűzárnak, hogy ha azon a tűz keresztülhatolt volna, most még sokkal több család, sőt csaknem az egész falu népe épségeinek füstölgő romjainál hullatná könnyeit. Örizzen meg a jó Isten több ilyen vészitől, mely daczára annak, hogy folyton pusztulunk és gyengülünk, nyílt erőszakkal rohan meg, szörnyen dúl közöttünk és megfoszt még attól is, a mi kevés minden napra szükséges vagyonnal birunk. A szerencsétleneket pedig vigasztalja és segítse meg, hogy e szerencsétlenségüket elefedve, ismét megerősödjenek nemcsak vagyonukban, hanem hitükben is, hogy erős lélekkel mondassák minél hamarabb; „Isten adta, Isten el is vette; újból mást adott helyette, legyen áldott azért az ő neve!“

Bardocz István,
plebános.

*

Csik-Szt.-Tamás, jul. 26-án.

Tekintetes szerkesztőség!

Szomorú alkalmam nyílt a tkts. szerkesztőséget a következő tudósítással megkeresni:

Csik-Szt.-Tamás községben mai napon délután 1—2 óra között ismeretlen okból tűz ütven ki egy csűrben, alig egy óra lefolyása alatt tizenkét gazdának 33 házát és melléképületeit hamvasztotta el. A kár meghaladja a 9000 frtot.

Hogy a tűz tovább nem terjedt, csak a szélséssendnek, a gyorsan érkezett önfeláldozó segélynek és annak köszönhető, hogy egy kis patak a község közt, az országot mellett a sánczba van vezetve, melynek vizét az oltásnál könnyen fel lehetett használni. Ezek nélkül az egész községnek legalább kétharmada menthetlenül a tűz martalekává esett volna; mert a leégett épületek majdnem a legsűrűbb részén feküdtek a községnek, hol a házak kivételével majdnem mind szalmával fedett épületek vannak. A lakosság nagy része távol volt a községtől szénacsinalni s mire haza értek, azalatt a szomszéd községből is sokan jöttek segélyre.

Az oltás körül legtöbbet fáradtak: helybeli plebános Veress Antal ur, ki daczára, hogy a vész színhelyétől alig 250 méternyi távolságra lakik, rögtön két szekérbe fogatta lovait és ökreit s cselédeivel szakadatlanul hordatta a vizet, maga pedig a legteljesebb odaadással fáradozott a tűz meggátlására; csik-szentmiklósi plebános Bálint Lázár ur alkalmilag éppen községünkben lévén, szekérére azonnal víz-hordó edényeket rakatott s ő maga hajtván lovait, majdnem a tűz teljes leoltásáig hordotta a vizet. Ily buzgalmat és fáradságot, melyet ő kifejtett, ritkán lehet látni. Karczfalváról: tkts. Booskor Géza ur és Karda Máttyás fecskendővel. Szt.-Domokosról: Albert János, Krausz Márton, Karácson Jani és az odaváló csendőrök;

Zsámboréki Jakab és Csiki Sándor. Jénőfalváról: Kovács Lajos ur, Veress Péter és Ferencz József tanító urak és Bőjte István ur; Dánfalváról: Székely András ur és fia György, Szócs István, közs. bíró fur és Szócs János, kik mindannyian teljes elszántsággal, odaadással működtek a tűz meggátlására, eloltása és a vagyonok megmentése körül.

Fogadják ezen urak a szerencsétlenek nevében és községünk nevében is a nyilvánosság terén érdemeikhez méltó leghálásabb köszönetünket!

Ágoston József,
kórjegyző.

Füldői levél.

Kovácsna, 1882. július 22.

Folyó hó 21-én barátomat, ki megsebzett szívének gyógyítását a kovásznai fürdőn keresi, látogatám meg. Ugy tetszik, hogy ezen fürdő a családott szerelmeseinek üdülést legkevésbé sem nyújt, mert X. barátomnak a magány, hol oly sok tér nyílik az ábrándok folytatására s a hitlen iránti bosszu megteremtésére, nagyon hatott gyöngeségére. Csak sohajt és busul egy nagy diófa csendes árnyában.

A mint barátommal csendesen elmélkedénk e nyomorult élet hiábavalóságáról, nagy robajjal törtet elő egy pár ifju; sze-meikben a lelkesültség tüze lobogott, ajkai-kon vig mosoly ült és X. barátomnak nagy pathosszal adak elő, hogy „miénk a diadal, Kovásznán lesz a bál“.

— Hogy-hogy? — kérdém — hát bál lesz?

— Igen, uram, még pedig fényes bál!!

Egy barna ifju egész indignatióval mondá, hogy a vidéki arisztokratia Vajna-falván akarta a kérdéses bált rendezni, de mi, kik itt születünk a község falai között, természetes jogainkból nem engedünk, a zenekart lefoglaltuk s határozottan kinyilvánítottuk, hogy bál csak Kovásznán lehet. Az arisztokratia a zenekar praktikus lefoglalása és erélyes fellépésünk által sarokba szorítatva, beadta a kulesot és udvarias leereszkedéssel kinyilvánítá, hogy meghajlik hadi cselünk előtt s tömegesen fog részt venni, illetőleg fogja szerencsétlenni bálunkat.

Délután egy pár ismerősünk látogatására Vajnafalvára indulánk. Ezek vendégszerető udvariassággal fogadtak. Tisztelgés után a „kugli“-ra rándulánk; itt egyesülve volt a híresztelt arisztokratia a demokráciával, hol közösen megférve egymás mellett, semmi jelét nem mutaták a híresztelt fennhéjázásnak; sőt tartózkodó eljárásuk azt látszott igazolni, hogy a népfélség hatalma iránt érzékeikhez mérten illő respectussal viseltetnek.

Este a löcsös és löcselen kocsiának hosszu sora a bálozókat szállítá le a fürdő dísztermébe, hol a tűzvérfi ifjuság az első rendű zenekar (megjegyzem, hogy három zenekar van) 3 szál barna gyereke talpat csiklándozó, vért tánczra hevítő és szívet andalgásba ringató nőtája mellett lejettette az isteni csárdást. Komolyan irhatom, hogy ily szép bált füldői helyen nem képzeltem; valóban elegáns község volt összegyűlve, a melynek minden tagja kifogástalan öltözete és viselete által beillt az arisztokratia sorába. Ünneplés komolyság és általános jó kedv töltötte be a termet. A híresztelt kaszfélé ellenségeskedésnek nyoma sem látszott; itt mindenki kaszton kívül álló volt, illetőleg ember, ki a közös indulatnak, a mulatásnak hódolt. Nem is lett volna szép a már lejárt, e modern század műveltségével össze nem egyeztethető régi és elavult előítéletek és semmi által nem indokolható társadalmi különbség előtérbe tolása által lankasztani a jó kedvet.

Kiemelem a bál szépei közül Bodor Irént, Butyka Marit, Csizsár Milit, Osoma Ajdát, Domokos Emmát, Gazda Emmát, Gödri Iónát, Hosszu Iónát, Jakab Vilrát, Jancsó Károlinát, Lázár Etelkát, Thuri Katát; többen mások, kiket nem volt szerencsém ismerni, szépségük és öltözkéjük által a kiemeltekkel bátran egy sorba helyezendők. Ott láttuk Benkő Rafaelnét, Bodor Zsig-

mondnét, a Breitmeier-családot, Csizsár Mihálynét, Dálnoki Lászlónét, id. Dobay Jánosnét, Domokos Antalnét, Domokos Lászlónét, Drágos Eleknét, Gazda Károlynét, Gödri Ferencznét, Gyárfás Jánosnét, Hujer N.-nét (Bukarest), ifj. Jakab Istvánnét, Kovács Ödönnét, Kőncsei Miklónét, Lázár Mihálynét.

A vénlegények közül Kakuci Ádám, Hollaki Arthur, Csizsár József, Kovács Dani és ifj. Dobay János urakat. Ezek közül kiemelendő Kakuci Ádám ur, ki páratlan eleganciával lejtette a négyeseket, csinos és művészi lépései által mindenkinek elismerését érdemelte ki. Utánözhatlan példával tüntette ki kedves bátyánk e modern század blasirt ifjuságának, hogy mily finom, udvarias és lovagiasnak kell lennie egy valódi gavalárnak.

A jó kedvvel fűszerezett tánczvigalomnak a reggel vetett véget. Mindenki megelégedéssel hagyta el a táncztermet; azon kedves emlékek távoztak, a melyet egy vig és kedélyes multság a szívben hagy.

Kovácsszeri.

S z i n h á z .

Molnár György erdélyi körútja.

Csik-Szereda, 1882. jul. 27.

24-én Birchfeifer Sarolta hatásos színműve, a „Loudi árva“ került színpadra nagy közönség előtt. Közönségünk nagy része, ugy látszik, megelégszik vele, ha majd eldicselkedhetik, hogy „Molnár látta“. Van olyan része is közönségünknek, mely tüntet meg nem jelenésével, még pedig azon a czimen, hogy mért játszik Molnár felemelt helyekkel? Kifogásnak megjárja, igaz, de mentségnek nagyon silány és jellemző. Sokkal tisztességesebb azzal mentgetőzni, — ha már valaki mentgetőzni akar — hogy nem akarok, nincs kedvem színházba menni, mint az előbb felhozott okkal. A végén, kinek mi köze hozzá, hogy valakinek van-e kedve színházba járni, vagy nincs? De amolyan együgyű mentség mégis szót érdemel. Azt kívánni Molnár Györgytől, hogy oly helyekkel játszdójék, mint a Csik-Szeredában évenként megforduló vándorcsapatok: ez sületlen affectatio — legalább egy szeredai közönségtől. Egyébiránt, hogy valaki színházba szeressen járni, ahhoz első sorban fogékonyság kell a szép iránt, vagy a nemes élvezetek iránt. A kiből ez nincs, az legfennebb szokásból vagy divatból megy színházba, de nem érzi annak szükségét.

A mi az előadást illeti, az elég összevágó volt. Molnár kitűnően játszott. Mellette Váradi Rózsát említhetők fel, ha néhol a rettenetes gyors beszéddel élvezhetlenné nem tette volna egy-egy jelenetét. A szerepet tudni igen szép; de a tudást a közönség akkor is elhiszi, ha nem mondjuk olyan gyorsan. A segédszemélyzetnek szeretnők még megszűni, hogy alkalom adtán ne rutinság uly el magukat, mert a sok még a jóból is megárt, hát még a rutból. Még akárhány vidéki társulatot láttunk, mindeniknek meg volt a hajlama, hogy a második rendű szereplők az öltözködés hiányaival és a torz pófakkal keresték a hatást. Pedig éppen kis városon ez céltévesztett dolog, mert nálunk nincs karzati publikum, mely az orffintorgatásoknak s a szalasztott öltözködésnek röhöghetne. Egy-két röhögés elhangzik igaz nálunk is néha még a legdrámaibb jelenetnél is, de hát azért nem érdemes törni magát valakinek a színpadi összhang rovására. Váradi (igazgató) urnak meg azt mondjuk, hogy néha néha nem ártana, ha egy csepp festéket az arczára kenne, mikor a színpadra lépik apró szerepeiben s a helyett a gyakran használt kurta köpeny helyett egy, az ő természetes természetéhez szabott köpenyt öltene fel.

(n.)

Mindenféle.

— **K.-Vásárhelyi** és vidékén a rozs aratása szörnyű meleg napok mellett e héten kezdetét vette. Az eredmény, a mint már látható volt eddig is, mennyiségre nézve gyengének, minőségre nézve pedig kitűnőnek ígérkezik. A földbirtokosokra nézve örömdetes jelenség az aratók mun-

kabérének az elmúlt évekhez képest való csökkenése.

— **Nagy zápor** volt Csik-Szeredában és környékén f. hó 25-én délután. Egy óra hosszat hullott óriási cseppekben az eső uly, mintha csak öntötték volna. Sok helyen károkat is okozott a hirtelen rohanó víz. Kerteket és épületeket döntött össze. Mint mondják, Hosszaszón több épületet sodort el.

— **Eljegyzés.** Pap András csiksomlyói róm. kath. főgymnasiun tanár a napokban eljegyezte Nagy József csikszentmártoni szolgabíró kedves és szép leányát, Aunát. Boldogságot kívánunk e szép frigyre!

— **Pánczél András** k.-vásárhelyi jó hírű asztalos-mester f. hó 26-án orrvérfolyás következtében elhalt.

— **A csikszögödi fürdő**n f. hó 30-ától kezdve minden vasárnap tánczvigalmat rendeznek az udvarhelyi zenészek. A vigalom kezdete mindig d. u. 4 órakor. Beléptidij személyenként 50 kr.

— **A kovásznai erdő**kben nagy károkat okoztak a medvék közelebből a marháknak. Így a napokban egyszerre két ökröt öltek meg. A kovásznai vadászok egymásután több éjszakán keresztül lesben állottak, míg végre Kovács Tamás nevű székely embernek sikerült egy hatalmas példányt elejteni. Érdekes a mód, melylyel a székely vadászok a medvére vadásznak. A leölt állat hulláját elrejtik egy alkalmas helyre, rendesen fa alá, melynek ágai között a vadász foglal helyett. A medve megjelenik s a székely vadász bátor szívvel s biztos kézzel veszi célba a félelmes vadat s egyszerű fegyverével, — melynek ágya nem ritkán madzaggal van összekötözve — biztosan lelővi. Ha a vad elesett, van öröm; felvirágozzák, szekérre teszik és nagy ünnepélyességgel szállítják be a faluba. Ez alkalommal is ugy történt. A koszorúkkal felkészített medve ott feküdt a szekéren, még halottaiban is félelmet gerjesztve a jámbor falusiakban. A szekér előtt egy csapat vadász haladt, közből a felkoszorúzott nap hőse, Kovács Tamás. Minden vadász kezében egy-egy pálinkás üveg, melyből jó nagyokat ittak „a medve egészségére“. A menet minden perezen megállt s a hős szeretetreméltó helyeséggel beszélt el a vadászatról részleteit. Így vonult a menet az oláh zenészek által húzott Kossuth-induló hangjai mellett utczáról utczára, míg végre az egész falu tudomásul vette a nagy eseményt.

— **A zágoni erdő**kben egy kötéllel megfojtott asszony hulláját találták meg. A megtejtett orvosbíró szemle erőszakos halált konstatált. A vizsgálat megindított.

— **Kimutatás** a járvány állásáról Csikmegyében. A június 30-ki kimutatás szerint maradt beteg 10, július 15-ig szaporodott 40-nel; összesen 60. Ezek közül meggyógyult 16, elhalt 23, ápolás alatt maradt 11. Az egész járvány alatt megbetegedett 2855, meggyógyult 2515, elhalt 329. A halálozás százálektben 11.5%. A jelen félév folyamán a megyének összesen 95 községéből 30 község volt a járvány által megtámadva; jelenleg azonban már csak két községben uralkodik csekélyebb mérvben, u. m. Gyergyó-Remetén a hólyagos himlő és a roncósold toroklob. Az első községben most 3, az utóbbiban 8 beteg maradt. Dr. Molnár József, Römer Gyula, Dr. Nagy Ferencz, Dr. Zakariás István, Körmendy Lajos és Mühlháy Sándor járványkezelő orvos urak a járvány elfojtása körül kifejtett fáradságát ügybuzgalmukkal a legszebb elismerésre méltatták magukat. A járvány remélhetőleg néhány nap alatt teljesen meg fog szűnni, miért is a további kimutatások közlését abban hagyandónak vélem. Csik-Szeredán, 1882. július 18. Dr. Spányik József, tisztí főorvos.

— **Petőfi kardja elveszett.** Említve volt a napokban, hogy Pap Lajos volt országgyűlési képviselő hagyatékában van egy kard, a mely Petőfi tulajdona volt. Papp Lajos meghalt Erzsébetfalván. A hagyatéki leltár felvétele alkalmával ezt a kardot is leltározták öt forint becsérték mellett. A hagyatéki ingóságok árverése f. hó 22-ére volt kitűzve. Midőn az árverelő ügyvéd Komáromy Mihály a helyszínére érkezett, írja a „Függetlenség“, a helység birájától, mint a ki a hagyaték felügyeletével meg volt bízva, követelte a kardot. A kard azonban nem volt meg sehol. A hosszas kutatás után elmondta az egyik tanácsbeli, hogy a kardot nemrégiben egy templomparádé alkalmával valamelyik esküdt felkötötte és feszített vele. A kard azóta el-

*) Hogy a járvány megyékben rövid időn megszűnik, annak teljesen örülünk. Szíves közleményeért midőn köszönetet mondunk, további közreműködésére is legyen szabad számítnunk.

Szerk.

tűnt. Az erzsébetfalvi németektől, különösen az előjáráságtól meg lehet követelni annyi kegyeletet, hogy tiszteljék meg a kardot és ne kössék fel proczessziók alkalmával, és a mi fő, ne foszszak meg töle a nemzetet, a mely ugys alig bir néhány erekljét költőjétől. A vizsgálat erélyesen megindult, de eddig minden eredmény nélkül.

— **Hordók papirból.** A „Drau“ dr. Spitzer főbbi tollából a következő közleményt hozza: „A „Drau“ 53. számában egy „Emlékezés fajparunkra“ című cikkben az az érdekes ujdonás foglaltatik, hogy Newyorkból egész hajószállitvány petroleum érkezett, melyet papir-hordókban hoztak az ó-világra át, továbbá, hogy egy roppant gyár van, mely papir-hordókat gyárt. Ez a hír bizonyára nagy szenzációt keltett. Micsoda, hát már annyira vagyunk? Már hordókat is papirból készitünk? Nagyon el fognak az olvasók csodálkozni, ha azt mondjuk, hogy ez az iparág ösrégi, mert már a kódös ó-korban is ismeretes volt. Erre vonatkozólag csak legközelebb megjelent, ily című munkámra utalom az olvasót: „A levél a régi hébereknél, görögöknél és rómaiaknál“, melyben kimutatom, hogy a bibliai időkben, még pedig a phöniciiai városban, Gabal vagy Gawal — a tulajdonképeni Byblos — továbbá a Jerichó közelében fekvő Naaran városában oly jelentékeny volt a papiripar, hogy nemcsak csónakok, hanem hordók is papirból készültek, melyek kitűnőségük miatt messze kivitettek. Ime, mit Amerika mint ujdonságot felmutat, az már két évezred előtt ismerős volt.“

— **Főúri millimárik.** Franciaországban ismét az idyllek kora járja. Gilly grófnő kerti ünnepélyt rendezett, melyen mindenki a la Vatteau volt öltözve. A kertben az árnyas lombok alatt pásztor-gunyók voltak felállítva, a lugasok is ilyenekké voltak varázsolva. A gyepen tehénkeg legelésztek, melyeket a finom, puha grófi kezeskék fejték meg. Hogy mit szoltak a tehénkeg ehhez a műkedvelői előadáshoz, arról hallgat a krónika.

— **Nem jön el az ördög!** Lili illetlenül viselte magát; ezért nagyanyja kérdőre vonta, s megparancsolta, hogy kérjen engedelmet, Lilinek pedig eszeágában sem volt engedelmet kérni. „Nem kérsz meg rögtön?“ „Nem!“ „No jó, akkor előhivom az ördögöt, hogy vigyen el.“ „Ugyan mit beszélsz, jól tudom, hogy az ördög nem fog eljönni, válaszol a makranczos gyermek daczozál, hiszen a papa mindennap azt mondja, mikor rólad beszél, „bárcsak az ördög elvinné“, s látod, az ördög még egyszer sem vitt el, nagymama.“

— **Óvatos sakter.** A monori sakter a mult napokban abba a kellemetlen helyzetbe jutott, a mi más időkben egyáltalában nem okozott volna neki fejtörést, hogy keresztény cselédjét el kellett bocsátania. Hogy magát minden eshetőség ellen biztosítsa, mielőtt elbocsátotta a leányt, elment vele az előjárósághoz, bemutatta, hogy testi épségén nem esett semmi hiba; sőt még dokumentumot is akart erről kiálltatni.

— **Vanília-kiflicsek.** (Igen ajánlható.) 1/4 kilo igen finom lisztet 20 deka írósvajjal, és 12 deka finomra törött mandulával és két tojás sárgájával a gyuró deszkán tészta- gyurunk. Ezen tészta- ből szép alakú kis kifliket formálunk, megsütjük ezeket a vajjal bekenet sütolemezeken az ismert módon, ezután pedig vaniliás cukorral még forró állapotban meghintve feltálaljuk.

Tusnádi fürdővendégek.

(Folytatás.)
M. Goldstein, iskolatanácsos, Oláhon Reznics. Karoline Peczol, orvosné, Szászkezd. Irk Károly, kereskedő, Brassó. Emilie Venczel, magányzó, Balánbánya. Dr. Alexander v. Grama, semin. prefect, Balázsfalva. Ifj. Tóth István, birtokos, K.-Vásárhely. Molnár Ferenc, birtokos, K.-Vásárhely. Tóth Géza, birtokos, K.-Vásárhely. Varácsék Ferenc, építész, Brassó. Özv. Potovszki Antalné, kereskedő, Csik-Szépriz. Potovszki Alajosné, kereskedő, Csik-Szereda. Kupán József, kereskedő, K.-Vásárhely. Stefán Ohánovics, kereskedő, Bukarest. Vilhelmine Kolánicsek, táviratistnő, Brassó. Michel Gutt, építész, Nagy-Szeben. Perla Feriné, magányzó, Bukarest. Ernestine Márkus, magányzó, Bukarest. Haán Béla, ügyvéd, Békés-Csaba. Gráf Jakab, francia tanár, Kolozsvár. Baronin Du Maset, magányzó, Kolozsvár. Potovszki Alajos, kereskedő, Csik-Szereda. Roza Czeidner, mészárosné, Brassó. Dimitru Majorán, kereskedő, Bukarest. Özv. Baró Apor Sándorné, fűrt., Bécs. Marie Szanécán, magányzó, Bukarest. Gálfi Sándorné, birtokos, Gernyeszeg. Borosnyai Katinka, magányzó, Brassó. Borosnyai Póli, magányzó, Brassó. Heinrich Scherg, mészáros, Brassó. Amalie Schulesius, magányzó, Brassó.

(Folytatása következik.)

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Julius 25-én.

Magyar aranyjárdék	119.90
Magyar vasuti kölcsön	134.50
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	91.25
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	110.75
M. keleti vasuti államkötv. évi 1876 96.	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.50
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	97.75
Temes-bánáti földteherment. kötvény	98.—
Temes-bánáti földt. kötv. záradékkal	97.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	97.75
Magyar nyermény-sorsjegy kölcsön	120.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110.50
Osztrák járadék papirban	77.25
Osztrák járadék ezüstben	77.75
Osztrák járadék aranyban	95.—
1860. államsorsjegyek	132.—
Osztrák-magyar bankrészevény	825.—
Magyar hitelbank-részevény	320.75
Osztrák hitelintézet-részevény	319.—
Cs. és kir. arany	5.66
20 frankos arany	9.55
Német birodalmi márka	58.80
London (2 havi váltókért)	120.30
Magyar papírjárdék	87.50

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának

MENETRENDJE.

(Érvényes 1882. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:				A Nagyvárad—predeal irány:			
Állomások:				Állomások:			
	Személy vonat 203. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	óra és perc		Személy vonat 204. sz.	T. v. I. II. III. oszt.	óra és perc
Bukarestből	Indul	—	—	Budapest	Indul	7.30	—
Predeal	—	—	—	Nagyvárad (vend.)	Erk.	4.18	262
Tömös	—	—	—	Indul	—	5.00	6.50
Brassó	Erk.	—	—	Kolozsvár	Erkezik	9.40	4.58
Földvár	Indul	6.13	7.25	Indul	—	10.14	8.—
Apáca	—	6.52	8.01	Kocsárd (vend.) (elágazás)	Erkezik	12.38	11.43
Agostonfalva	—	7.23	9.33	(M.-Vás.) Indul	—	12.48	12.23
Kóhalom	—	7.51	1.01	Tövis, (vendéglő) (elágazás)	Erk.	1.47	2.17
Héjasfalva	—	—	—	(Gy.-Fehv.) Indul	—	2.07	3.—
Szegesvár	Erk.	10.15	4.01	Kapus, (Elág. N.-Sze-)	Erk.	3.41	5.44
Medgyes	Indul	10.32	4.29	(ben felé, (vendgl.)	Indul	3.51	6.52
Elágazás (N.-Sze-)	—	10.52	5.23	Medgyes	Indul	4.11	7.42
ben felé	—	12.06	8.10	Szegesvár (vendéglő)	Erkezik	5.22	9.49
Elágazás (M.-Vás.)	—	12.24	8.38	Indul	—	5.32	10.33
Gy.-Fehér-	—	12.30	9.50	Héjasfalva	—	5.50	11.15
vár felé	—	2.06	12.49	Kóhalom	—	—	—
Kocsárd	Erk.	2.26	2.18	Agostonfalva	—	8.18	3.53
Elágazás	—	3.24	4.09	Apáca	—	8.51	4.41
Indul	—	3.34	4.50	Földvár	—	9.23	5.37
Kolozsvár	Erk.	5.59	8.47	Brassó (vendéglő)	Erkezik	10.02	6.48
Indul	—	6.28	8.20	Tömös	—	—	—
Nagyvárad	Erk.	11.04	6.52	Predeal	—	—	—
Indul	—	11.24	—	Bukarest	Erkezik	—	—
Budapest	Erkezik	8.21	—				

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Kerestetik egy solid, intelligens fiatal ember, ki magát varrógép-utazónak kiképeztetni hajlandó — fizetés és magas jutalék mellett, — azonban utazási költségek megtérítése nélkül. Csak jó bizonyítványokkal ellátott egyének ajánlatait, valamint bizonyítványaik másolatát elfogadja G. Neidlinger, Brassó, Purger-utca, 492. szám. 1—2

2—3 Hirdetmény.

A borszéki üzletigazgatóságtól nyert bizományi raktáromban

VALÓDI BORSZÉKI VIZ

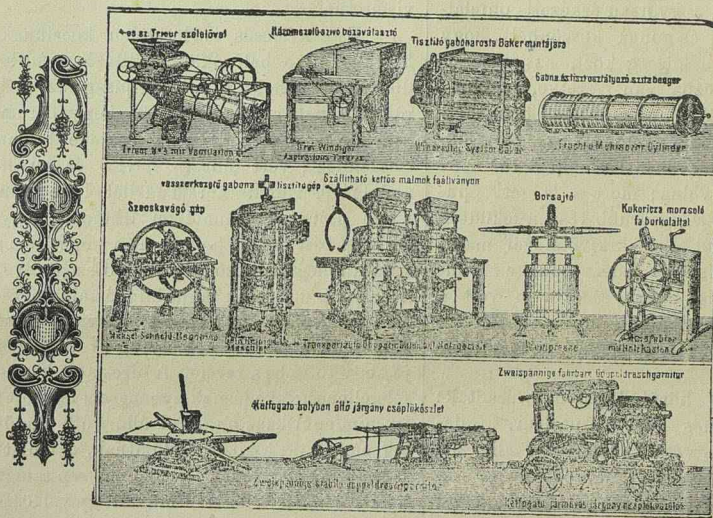
(főkut-viz, és Kossuth-viz) kapható nagyban és kicsinyben olcsóbban, mint bárhol. Egyuttal felhívom a t. cz. közönség becses figyelmét arra, mikép az egyedül jogosított raktáros ez egész vidéken csak én vagyok, s a vizet közvetlenül és egyenesen a borszéki üzletigazgatóságtól kapom.

Szotyori Dániel
(K.-Vásárhelytől, szentkatolnai ut.)

Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első b.-pesti trieur, rostalemez és gazdasági gépsvár.
(Ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margithid közelében.
Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, ugymint:

Trieurök gazdaság számára:	Különlegességek malmok számára:	Daraválasztó gépek, Tarárok, Detacherök.	Rosta-lemezek:
Járgány, cséplőgépek, Szelelő rosták, Kukoricza-morzsolók, Szeeszkavágók, Borsajtók.	Dupla malmok, Malom trieurhengerek, Gabnaosztályzó hengerek, Koptató gépek,	Malomalkatrészek, u. m. Transmissiók, Szikerekek,	Cséplőgép-rosták, Liszthenger-szíták, Koptató lemezek, Ráspolj-lemezek, stb. stb.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdí-Vásárhelytől.